

TILLSYNSMYNDIGHETEN
INK 1989-08-24
Aktbil.....

Rekommendation
angående
bokföring i konkurs

Ink. till Sver. Högst.
REVISORERSKONTORET
1989-07-27

Bakgrund

Bokföringsnämnden (BFN) har i sitt uttalande BFN U 87:10 av 1987-11-27 fastställt de grundläggande kraven för bokföring i konkurs.

BFN har samtidigt överlämnat åt konkursförvaltarna att utifrån riktlinjerna i detta uttalande på lämpligt sätt verka för en utveckling av god redovisningssed.

Mot bakgrund härav har Konkursförvaltarkollegiernas Förening ansett sig böra anföra följande till vägledning av vad som kan anses vara god redovisningssed vid bokföring i konkurs.

Definitioner

1. Löpande bokföring

De grundläggande reglerna för löpande bokföring återfinnes i bokföringslagens 4 § - 10 §.

Grundbokföringen definieras i 8 § sålunda: "Affärshändelserna skall bokföras i kronologisk ordning post för post efter verifikationsnummer eller andra identifieringstecken som åsatts verifikationerna."

Huvudbokföringen definieras i 9 § sålunda: "Affärshändelserna skall bokföras i systematisk ordning så att bokföringen gör det möjligt att överblicka verksamhetens gång och dess resultat och ställning."

Enligt BFN:s uttalande skall verifikationer åsättas nummer i löpande följd i en eller flera serier, separat för varje konkursbo.

2. Bokföringsprinciper

Bokföringslagen bygger på principen om bokföringsmässiga grunder. Denna princip innebär bl.a. att man för att få en löpande överblick över rörelsens ställning måste ta hänsyn till obetalda fordringar och skulder samt förändringar av lager.

Som en undantagsregel nämner bokföringslagen kontantprincipen. Enligt denna princip kan bokföring av fordringar och skulder dröja tills betalning sker. Användning av kontantprincipen förutsätter

- att endast ett mindre antal fakturor eller andra handlingar, som tillkännager anspråk på vederlag förekommer,
- att fordringarna eller skulderna enligt dessa verifikationer ej uppgår till avsevärda belopp,
- att verifikationerna för obetalda fordringar och skulder ordnas och förvaras för sig så att betryggande överblick fortlöpande finns över dem, samt
- att användandet av kontantprincipen är förenligt med god redovisningssed.

Kontantprincipen har i 7 kap 19 § konkurslagen angivits skola tillämpas, om inte god redovisningssed kräver att bokföring sker på annat sätt.

3. Bokföringsmetoder

3.1 Metoder för bokföring i konkursbo

Konkursboets bokföring kan läggas upp som en separat bokföring (särredovisning) eller som en integrerad del av konkursförvaltarens egen bokföring (integrerad redovisning).

Särredovisning kan ske på olika sätt. Konkursföretagets egna bokföringssystem kan användas. Konkursförvaltaren kan anlita utomstående konsult för konkursboets redovisning och han kan sidoordnat med sin egen redovisning lägga upp en separat bokföring för konkursboet.

3.2 Metoder för bokföring av fakturor

BFN har i uttalandet ej krävt att i varje konkurs, där bokföring enligt kontantmetoden ej är tillräcklig, in- och utgående fakturor skall bokföras löpande, utan godtagit att inventering och bokföring av utestående kundfordringar sker regelbundet, dock minst vid varje tillfälle som förvaltaren har att avge redovisning till tillsynsmyndigheten. Denna metod innebär följande:

Någon löpande grundbokföring sker inte av obetalda fakturor. Däremot sker löpande bokföring av betalda in- och utgående fakturor. Obetalda fakturor inventeras och förtecknas vid utgången av redovisningsperiod, varvid de samtidigt tillföres den systematiska bokföringen. Vid förtecknandet används särskilda listor för in- respektive utgående fakturor. Påföljande bokföringsperiod inledes med att de obetalda fakturorna bokas bort igen. Därefter sker löpande bokföring av fakturor efterhand som de betalas intill nästkommande inventeringstillfälle. Vid detta tillfälle obetalda fakturor inventeras, förtecknas och tillföres den systematiska bokföringen, varefter påföljande bokföringsperiod återigen inledes med att de bokas bort.

De obetalda fakturorna skall hanteras enligt fastställda rutiner. Dessa skall omfatta alla åtgärder som behövs för lämplig förvaring av fakturorna i avvaktan på förtecknande eller betalning och bokföring. Förvaring kan därvid ske enligt fakturornas datering eller i bokstavsordning. Betalda och obetalda fakturor förvaras var för sig. Det är i kontrollhänseende lämpligt att utgående fakturor är försedda med i förväg tryckta nummer eller att de åsätts nummer i en ADB-rutin.

I mera omfattande konkurser med fortsatt drift är det oftast nödvändigt att bokföra fakturor med löpande förda förteckningar alternativt i en sidoordnad redovisning (reskontra).

Ställningstagande

1. Syften

Konkursförvaltaren har att i första hand verka för att konkursen ger bästa möjliga ekonomiska resultat för borgenärerna. Syftet med konkursförvaltningen är därför att snarast möjligt omvandla konkursboets tillgångar till kontanter och att tillse att utdelningsförslag blir upprättade i enlighet med förmånsrättslagen.

Bokföringen i konkurs skall ge

- underlag för kontroll att tillgångarna inte förstöres eller skingras
- underlag för kontinuerlig uppföljning av resultat och likviditetsflöde vid fortsatt drift
- översikt över konkursens gång och ställning
- underlag för förvaltarens redovisningar och utdelningsförslag.

Bokföringen skall vara ett led i den interna kontrollen. Den bör kunna ge styrinformation om huruvida driften skall fortsättas eller avvecklas.

Betalningsströmmarna skall registreras så, att de kan hänföras till de olika förmånsrättsslagen och därmed underlätta möjligheterna till förskottsutdelning. Vidare skall den vid fortsatt drift ge underlag för värdering av förkovrad egendom. Slutligen skall bokföringen vara underlag för förvaltarens redovisningar och underlätta kontroll av förvaltningen.

2. Rekommendation

En konkursförvaltare har att förvalta konkursbon, där gäldenären kan vara såväl fysisk person utan näringsverksamhet som fysisk eller juridisk person med sådan verksamhet.

Vid enklare konkurser kan bokföring ordnas enligt kontantmetoden utan särskild kontering av in- och utbetalningar.

Denna rekommendation begränsas i fortsättningen till att gälla konkursbon där gäldenären är näringsidkare samt där boet är av större beskaffenhet eller där verksamheten fortsätter.

All löpande bokföring i konkurs skall utföras såväl kronologiskt som systematiskt. En bokföring, som endast omfattar in- och utbetalningar i kronologisk ordning kan inte uppfylla syftena med bokföring i konkurs. Den mest relevanta systematiken torde kunna uppnås genom användande av en för verksamheten anpassad kontoplan. Affärshändelsen skall 1) hänföras till konto (affärshändelsens art), 2) debiteras alternativt krediteras och 3) vid behov hänföras till förmånsrättsslag.

I konkurser med fortsatt drift bör bokföringsmässiga grunder tillämpas för bokföringen. Denna får dock ske enligt s k modifierad kontantprincip under förutsättning att ovan under

3.2. anvisad metod för bokföring av fakturor tillämpas.

Upprättande av periodiskt förda förteckningar bör ske med hänsyn till konkursföretagets interna kontroll och behovet av resultatuppföljning i konkurser, där driften fortsättes.

I en konkurs influtna medel skall insättas på bankräkning i respektive konkursgäldenärs namn i enlighet med 7 kap 18 § konkurslagen.

Särredovisning bör användas i de fall bokföringsmässiga grunder tillämpas eller om s k modifierad kontantprincip användes. Härav följer att konkursföretagets verifikationer indentifieras genom att de åsätts nummer i löpande följd i en eller flera serier för varje konkursföretag.

I konkurser, där fråga om värdering av förkovrad egendom kan vara för handen, erfordras en därför anpassad redovisning. Vid konkursutbrottet och vid den slutliga avvecklingen måste råvaror, halvfabrikprodukter i arbete och färdiga varor inventeras och värderas efter enhetliga principer vid båda tillfällena om inte lagerförändringen kan fastställas genom lagerbokföringen. Värdering bör om möjligt ske enligt vad som gäller för god redovisningssed i allmänhet. Under den fortsatta driften måste - i rimlig mån - intäkter och kostnader för nämnda tillgångsslag redovisas så att värdering av under fortsatt drift förkovrad egendom säkerställs. Detta krav kan modifieras efter uppgörelse mellan berörda borgenärer.

3. Redovisning av skatter och avgifter m.m.

Bokföringen skall i konkurs vidare vara så upplagd att erforderligt underlag finns för upprättande av uppbördsdeklARATIONER och kontrolluppgifter till anställda i konkursboet.

4. Arkivering .

För arkivering gäller 7 kap 19 och 22 §§ konkurslagen.

Denna rekommendation är antagen vid styrelsesammanträde med Konkursförvaltarkollegiernas Förening den 21 november 1988.

På föreningens vägnar

/Rolf B Abjörnsson/

/Hans Lindell/